

Gierik 54, maart 1997

Piet Brak

PERRON 1

Haar been staat een ogenblik
behendig in het daglicht,
terwijl het donker wordt
onder haar oksels.

Gehurkt verbreedt ze haar heupen,
wegkijkend langs het treinspoor
tot aan de lage zon,
als in het rooddoorlopen oog van een vis.

De tijd schuilt in haar hoofd
in dorre schaduwen van een beginnend licht,
langs de raaklijn van de nacht
die natrilt in haar oogzenuw.

Over het nu doodgaan
had ze nog niet nagedacht.

PERRON 2

Een korte stilstand op het netvlies
de dingen uitvergroot verbazen;
zoals: de ernst van hoogbouw 's morgens
in de dooi van de leegte op het perron.

Een stem scheurt het smalle zeildoek
van de regen - opdringerig
en bereikt moeilijk de uiteinden van het lichaam.
Een voetstap knelt pijnlijk in een stofwolkje
en vervaagt opnieuw in grijze strepen -
kleeft nog aan de zwevende rib van het geheugen.

In het hoofd haken woorden
zoals: "het verklaren van ochtendpijn
in de hals heet een beetje geluk".

PERRON 3

Toen hij naderkwam, in wolken als windels
stond de zon hoog in zijn hoofd,
scherp gekarteld door twijfels.
Zijn stem ligt onbeweeglijk waterpas in de lucht.

Het naderen van regen
vernauwt de blik op de spoorlijn.
Een klaproos langs de berm
draagt een hoed van wuiven,
hapt gaten in de lucht.
Woorden beschadigen het licht
en verdelen het wachten in herinneringen.

Een nek gekromd verbergt verdriet.
Er ontstaat schimmel op het wit van haar geheugen.

De vlakke verbeelding van een krant
waait omhoog tot een scherm -
begrensd door het bewegend oog
op een rustende hand.

een schaduw drapeert het licht met plooiën
tot in vervelling van de stilte naar afwezigheid.

Omlijnd door dromen komt hij tot stilstand,
en voelt de melkwitte splinter
van de ochtend in zijn rug.

PERRON 4

De werkelijkheid staat stil
als een zuil in het landschap
naast de stad.

Een betekenis wankelt van hem weg
in een echo, moeizaam rollend
als een grote knikker in mul zand.
Rondom het blauw geaderd vlies
van de lucht.

Een schreeuw stoot de wand tot een scheur.
Zijn gezichtsveld wordt verward
door dagdromen.
Zijn aandacht vult zich op met chaos.
Zoals de adem met hagel.

In de grond beschrijft een kuil een wateroppervlak.
Waarboven zijn lichaam schizofreen geplooid.
Verhardt.

Theatraal gelaten legt hij
zijn hoofd op het spoor.
En in een oogopslag
wordt hij verwant aan een grap.

PERRON 5

Doorheen wimpers verdwijnt het station.
In een grote paddestoel.

terwijl wind door zijn armbeharing woelt.
Hij behoudt de bewoning van het moment.
Een foto op het gehemelte.
Een vermomming waarachter zich
een betekenis verschanst.

Hij denkt aan spoorkeien voor zijn verzameling.
Zoekt een schuilplaats in de oksel
van een lichtvlek.

Op de grond arceert as een herinnering.
Schuilt de zon scherp als een zeis boven zijn hoofd.
Elke gedachte verwisselt zich in hem.

Regen waait zich droog in bladgeruis.

Een te korte beweging struikelt,
verspreidt het donker.
Tot hij stil en hard wordt
als een steen.

In looppas verdwijnt de wereld
in zijn ronde adem -
als in een tunnel.

Catherine Pozzi

(vertaling: P a u l v a n K e y m e u l e n)

AVE

Très haut amour, s'il se peut que je meure
Sans avoir su d'où je vous possédais,
En quel soleil était votre demeure,
En quel passé votre temps, en quelle heure
Je vous aimais,

Très haut amour qui passez la mémoire,
Feu sans foyer dont j'ai fait tout mon jour,
En quel destin vous traciez mon histoire,
En quel sommeil se voyait votre gloire,
O mon séjour...

Quand je serai pour moi-même perdue
Et divisée à l'abîme infini,
Infiniment, quand je serai rompue,
Quand le présent dont je suis revêtue
Aura trahi,

Par l'univers en mille corps brisée,
De mille instants non rassemblés encore,
De cendre aux cieus jusqu'au néant vannée,
Vous referez pour une étrange année
Un seul trésor,

Vous referez mon nom en mon image
De mille corps emportés par le jour,
Vive unité sans nom et sans visage,
Coeur de l'esprit, ô centre du mirage
Très haut amour.

AVE

Verheven lief, als ik het mocht begeven
niet wetende vanwaar ik u bezat,
in welke zon uw woning was gelegen,
uw tijd in welk verleden, in welk heden
ik u heb liefgehad,

Verheven lief die na 't geheugen ligt,
vuur zonder haard dat mijn dagen verlicht,
in welk lot hebt gij mijn verhaal gegrift,
welke slaap is voor uw glorie gezwicht,
o rust en licht...

Wanneer ik voor mezelf zal zijn verloren
en verdeeld in het eindeloze diep,
eindeloos, wanneer ik zal zijn gebroken,
als het heden waarin ik zit verdoken
mij verried,

in 't zwerk tot duizenden cellen gebroken,
uit duizend stonden nog niet saamgevat,
van as tot 't niets gewant in 't hemelhoge,
wordt door u in een wonderjaar herboren
een enige schat.

Gij zult herscheppen dan mijn beeld en naam
uit duizenden leesten door de tijd ontgriefd,
levende eenheid zonder naam of gelaat,
hart van mijn geest, kern van mijn ideaal,
o verheven lief.

VALE

La grande amour que vous m'aviez donnée
Le vent des jours a rompu ses rayons -
Où fut la flamme, où fut la destinée
Où nous étions, où par la main serrée
Nous nous tenions?

Notre soleil, dont l'ardeur fut pensée
L'orbe pour nous de l'être sans second
Le second ciel d'une âme divisée
Le double exil où le double se fond

Son lieu pour vous apparaîtrait cendre et crainte,
Vos yeux vers lui ne l'ont pas reconnu
L'astre enchanté qui portait hors d'atteinte
L'extrême instant de notre seule étreinte
Vers l'inconnu.

Mais le futur dont vous attendez vivre
Est moins présent que le bien disparu.
Toute vendange à la fin qu'il vous livre
Vous la boirez sans pouvoir être qu'ivre
Du vin perdu.

J'ai retrouvé le céleste et sauvage
Le paradis où l'angoisse est désir.
Le haut passé qui grandit d'âge en âge
Il est mon corps et sera mon partage
Après mourir.

Quand dans un corps ma délice oubliée
Où fut ton nom, prendra forme de cœur
Je revivrai notre grande journée,
Et cette amour que je t'avais donnée
Pour la douleur.

VALE

De grote liefde mij door u gegeven,
't waaien der dagen heeft haar krans verbroken -
Waar was de vlam, waar het toekomstig leven
waarin we toefden, waar zonder te beven
w'elkaar vasthielden sterk en ongebroken.

Ons licht heeft aan de geest zijn gloed ontleend,
de baan voor ons was 't Wezen onverdeeld,
de tweede hemel van een ziel gedeeld,
dubbele banning waar smelt het evenbeeld.

Dit oord lijkt u van as en angstigheid
daar uw oog, op hem gericht, niet herkende
de betoverde ster die buiten bereik
van ons enig omhelzen de zaligheid
voerde naar 't onbekende.

Maar de toekomst waarin gij hoopt te leven
is minder zeker dan 't verdwenen heil.
Elke wijnoogst die zij u ooit zal geven
zult gij drinken zonder dronken te zijn
dan van verschaalde wijn.

Het hemelse en pure heb ik weergevonden,
het eden waar angst begeerte kan zijn.
't Grootse verleden dat groeit stond na stonde
is mijn lichaam aan mijn noodlot gebonden
na stervenspijn.

Wanneer in een lichaam mijn lust vergeten
- één met uw naam - de vorm neemt van een hart
zal ik onze ijdele strijd weer beleven
en de liefde die ik u heb gegeven
voor de zielesmart.

SCOPOLAMINE

Le vin qui coule dans ma veine
A noyé mon coeur et l'entraîne
Et je naviguerai le ciel
A bord d'un coeur sans capitaine
Où l'oubli fond comme du miel.

Mon coeur est un astre apparu
Qui nage au divin nonpareil.
Dérivé, étrange devenu !
O voyage vers le soleil.-
Un son nouveau et continu
Est la trame de ton sommeil.

Mon coeur a quitté mon histoire.
Adieu Forme. Je ne sens plus,
Je suis sauvé, je suis perdu.
Je me cherche dans l'inconnu
Un nom libre de la mémoire.

SCOPOLAMINE

Die door mijn aders vloeit, de wijn,
heeft mijn hart gesmoord en geleid
terwijl ik naar de hemel zeil
aan boord van een hart zonder kapitein
en als honig smelt vergetelheid.

Ster, pas ontloken is mijn hart
die steeds op gods weergaloosheid vaart.
Drijf af die vreemd geworden waart !
O wonderbare zonnevaart ! -
Een nieuwe en aangehouden klank
vormt van je slaap het weefselvlak.

Mijn hart is van mijn lot bevrijd.
Vaarwel omhulsel, zinnenrijk,
ik ben gered, in slavernij.
In 't onbekende zoek ik mij
een naam van het geheugen vrij.

NOVA

Dans un monde, au futur du temps où j'ai la vie,
Qui ne s'est pas formé dans un ciel d'aujourd'hui,
Au plus nouvel espace où le vouloir dévie
Au plus nouveau moment de l'astre que je fuis,
Tu vivras, ma splendeur, mon malheur, ma survie,
Mon plus extrême coeur fait du sang que je suis,
Mon souffle, mon toucher, mon regard, mon envie,
Mon plus terrestre bien perdu pour l'infini.

Evite l'avenir, Image poursuivie !
Je suis morte de vous, ô mes actes chéris.
Ne sois pas ! Défais-toi, dissipe-toi, délie,
Dénonce le désir que je n'ai pas choisi.

N'accomplis pas mon jour, âme de ma folie -
Délaisse le destin que je n'ai pas fini.

NOVA

In een toekomstige wereld waarin wij leven
in 't klimaat van het heden geen vorm heeft gekregen,
in de nieuwste ruimte waar de wil moet begeven,
op de nieuwste stond van de ster die 'k heb ontweken,
zult gij leven mijn luister, onheil, overleven,
mijn hard kloppend hart uit mijn eigen bloed gegeven,
mijn adem en oog, mijn leest, mijn hunker, mijn streven,
mijn innigst' aardse goed met eeuwigheid verweven.

Ontwijk wat komen zal, Beeld dat ik na zal streven !
O mijn daden zo geliefd 'k liet voor u het leven.
Verga ! Ontbind u, wees aan de wereld ontheven,
klaag het verlangen aan dat ik heb afgewezen.

Maak mijn taak niet af, o ziel van mijn zondigheden -
laat varen dan het lot door mij ooit opgegeven.

MAYA

Je descends les degrés de siècles et de sable
Qui retournent à vous l'instant désespéré,
Terre des temples d'or, j'entre dans votre fable
Atlantique adoré.

D'un corps qui ne m'est plus que fuie enfin la flamme
L'Ame est un nom chéri détesté du destin -
Que s'arrête le temps, que s'affaisse la trame,
Je reviens sur mes pas vers l'abîme enfantin.

Les oiseaux sur le vent dans l'ouest marin s'engagent,
Il faut voler, bonheur, à l'ancien été
Tout endormi profond où cesse le rivage

Rochers, le chant, le roi, l'arbre longtemps bercé,
Astres longtemps liés à mon premier visage,

Singulier soleil de calme couronné.

MAYA

Ik daal de treden af van eeuwen en van zavel
die weerkaatsen naar u 't wanhopig ogenblik,
land der gouden tempels, ik treed binnen in uw fabel,
gebenedijde atlantiek.

Dat uit mijn lege lijf de vlam dan eindelijk wijke.
De ziel - geliefde naam - heeft 't lot vermaledijd. -
Dat de tijd verwijle, dat het weefsel bezwijke:
ik keer terug naar d'onpeilbare kindertijd.

De vogels op de wind in 't zeewesten zich wagen,
wiekt ook gij op, geluk, naar d'oude zomerdroom
diep ingeslapen daar waar d'oever wijkt voor baren

rotsen, het lied, de vorst, de lang bewaaide boom,
sterren lange tijd door mijn eerste beeld gedragen,

enkelvoudige zon met kalmte en rust gekroond.

NYX

A Louise aussi de Lyon et d'Italie.

O vous mes nuits, ô noires attendues,
O pays fier, ô secrets obstinés,
O longs regards, ô foudroyantes nues,
O vol permis outre les cieux fermés.

O grand désir, ô surprise épandue,
O beau parcours de l'esprit enchanté,
O pire mal, ô grace descendue,
O porte ouverte où nul n'avait passé.

Je ne sais pas pourquoi je meurs et noie
Avant d'entrer à l'éternel séjour.
Je ne sais pas de qui je suis la proie.
Je ne sais pas de qui je suis l'amour.

NYX

Aan Louise die ook Lyon en Italië behoorde.

O gij mijn nachten, donker en verleid,
O nobel oord, o obstinaat geheim,
O smachtende blik, o fatale nevel,
O vlucht boven de gesloten hemel.

O diep verlangen, verbazing gedijd,
O van de geest verrukkelijk de reis,
O gratie neergedaald, o ergste pijn,
O open deur nog ongerept en vrij.

Waarom dit sterven en verdronken zijn
voor 'k binnentreed in 't eeuwige verblijf.
'k Weet niet van wie ik prooi of buit zal zijn
en van wie het mooie liefdesgeheim.

Daniele Serafini

(vertalingen: *Willem M. Rogge man*)

De Italiaanse dichter, romanschrijver en vertaler Daniele Serafini, geboren in 1952, studeerde filosofie aan de universiteit van Bologna. Hij leeft in Lugo, in de buurt van Ravenna, waar hij werkt bij de culturele dienst van het stadsbestuur. Hij is redacteur van twee belangrijke literaire tijdschriften, *"Tratti"* en *"Origini"*.

Hij publiceerde totnogtoe twee dichtbundels, *"Paesaggio celtico"* (Keltisch landschap) in 1993 en *"Luce di confine"* (Schemerlicht) in 1994, evenals de roman *"Café Hawelka"* in 1995, die speelt in Berlijn en Praag na de val van de Muur. Hij vertaalde een bundel van de Ierse dichter Fred Johnston, *"Songs for harp accompaniment"*, in 1996.

Voor de bundel *"Paesaggio celtico"* kreeg hij in 1994 een bijzondere vermelding bij de toekenning van de *Diego Valeri Prijs*, één van de belangrijkste prijzen voor debutanten in Italië. De hier vertaalde gedichten verschenen vorig jaar in het Italiaanse tijdschrift *"Origini"*, nr. 27.

LA PAROLA E REFLUITA / HET WOORD IS TERUGGEVLOEID

1

IL RITORNO

Cigni indolenti si offrono
Al sole nella baia di Galway;
Troneggiano aironi nell'aria rosa salmone
E ha quasi l'Oceano le sembianze di un dio.

Inishmaan, Inishmore, Kilronan,
Inisheer: passi dettano impronte
Su bianca calcarea sabbia
Impetuosi sciogliono il tempo...

Ritornare è formulare di nuovo
I sentieri, le mappe del cuore,
Nell'intrico di passato e presente.

Eppure il viaggio è stato intrapreso:
Scivoliamo leggeri, sospinti da correnti
Del Nord, mossi da nostalgia di futuro.

DE TERUGKEER

Lusteloze zwanen leveren zich over
Aan de zon in de baai van Galway;
Reigers tronen in de zalmkleurige hemel
En de Oceaan lijkt bijna een god.

Inishmaan, Inishmore, Kilronan,
Inisheer: voetstappen dicteren voetafdrukken
In het witte kalksteen zand.
Onstuimig heffen zij de tijd op.

Terugkeren betekent het opnieuw benoemen van
De paden, de landkaarten van het hart
In de wirwar van verleden en heden.

Toch werd de reis ondernomen:
We glijden lichtzinnig weg, op de stroming
Van het noorden, bewogen door heimwee naar de toekomst.

2.

MATTINO A DEAUVILLE

Odore di legno bagnato e di sale
sorprende un corpo adagiato
sulla spiaggia di Deauville.
Liquido il sole ni incide le forme
in arsura di moto e di tempo.
Un'ombra corrosa dalle alghe
disegna lo spazio dell'attesa.

2.

EEN MORGEN IN DEAUVILLE

De geur van nat hout en zout
verrast een lichaam liggend
op het strand van Deauville.
De vloeibare zon kerft vormen
in de grote hitte van beweging en tijd.
Een schaduw, uitgebeten door de algen,
tekent de ruimte van het wachten.

3.

L'ATTESA

La parola è rifluita
in stasi di suono e di senso.
Non più sospinta da echi palustri,
né custode del vento salino -
ignara beve la dimenticanza.
Dorme un sonno ancestrale,
accogliendo il riposo della terra.

Ritornare a Lei,
dopo un silenzio erratico:
oltrepassare la luce
del primo mattino -:
Esitazione - attonita -
sulla soglia del linguaggio.

3.

HET WACHTEN

Het woord is teruggevloed
in de stilstand van klank en betekenis.
Het verlangt niet langer naar moerassen,
bewaakt niet meer de zilte wind,
onbewust drinkt het vergetelheid.
Het koestert zich in een ancestrale slaap,
in de gezellige rust van de aarde.

Terugkerend naar het woord,
na een zwerfende stilte:
overschrijdt hij het licht
van de eerste morgen -:
Aarzelings - verstomming -
op de drempel van de taal.

ALCHIMIA DEL VERBO

Ora che i sentieri sono tracciati
 e una nuova geografia disegna
 la mappa delle parole,
 vorrei saperti lontano dalla terraferma
 a gettar reti in mare aperto
 a blandire aragoste con le nasse
 o a inseguire delfini nella scia
 di navi in rotta per l'ignoto.

Ma, certo, questo è tempo di bonaccia,
 i cordami riposano sul molo
 e se intorno a te scorgi detriti,
 forme assiccate, larve -:
 attendi la stagione della felce e della torba
 ed il canto del chiurle levarsi
 sulla pagina bianca, sulla cima
 schiumosa delle onde.

4.

ALCHEMIE VAN HET WOORD

Nu alle paden zijn getrokken
 en een nieuwe aardrijkskunde
 de landkaart van de woorden uittekent,
 wou ik dat je ver van het vasteland was,
 netten uitwerpend in open zee,
 kreeften lokkend in de fuiken
 of dolfijnen achtervolgend in het zog
 van schepen die naar het onbekende varen.

Maar, dit is een periode van windstilte,
 de meertouwen liggen op de kade
 en rondom jou zie je afval,
 uitgedroogde vormen, larven -:
 wacht op het seizoen van varens en turf
 op de zang van de leeuwerik die opstijgt
 boven het witte blad, boven de schuimende
 koppen van de golven.

LA PAROLA

Tace la parola nel silenzio della luce.
La natura non risponde
al richiamo della pagina.
Dicembre stancamente indugia
nei canneti, nutrendo esili forme
dissolte nella nebbia.
Poi, nel repentino irrompere del sole -
il verso si tinge di rosso scarlatto
si fa suono il paesaggio
dimora la parola nella luce.

HET WOORD

Het woord blijft stom in de stilte van het licht.
De natuur weigert te antwoorden
op het hulpgeroep van de witte bladzijde.
December is vermoeid en aarzelt
in het riet, voedsel gevend aan tengere vormen
die ontbinden in de mist.
Dan dringt plotseling de zon binnen -
de versregel wordt scharlakenrood,
het landschap wordt oorverdovend,
in het licht blijft het woord achter.

Emiel Willekens

PLAATS EN TIJD

I

Inspraak uit een verte
verschrompeld tot woord
louter herkomstig maar drijfkracht
ineens
die duinen zee en strand en ook
het stoere schorende verleden dat
gotisch oprijst
doorgaf en handhaaft
een drijfkracht beter: een gave
een godsgeschenk
en wel zo zonder
zo onvoorwaardelijk
als jaar na jaartelling optelt
de vraag inbegrepen hoezo
hoe onachterhaalbaar
waar al die tijd
welk leven en wie
waarvandaan
en hoezo de schrijfhand
schrijvend naar zee

2

Overweeg dit uur Ga na De duur
En behoer Hoor toe
Aan hen de verwanten
de genoten Aan de stad
beter: het huis (dat is
al moeilijk genoeg)
of begin met de kamer met
tafel beddeost en kast
Zo wordt het draaglijk
in de doofpot verdoofd
Hopend hoe iets standhoudt
Bijd uw tijd tel uren tel
langzaam tot honderd

Rose Vandewalle

AAN ANNELIE

Zeventien en het lijkt
alsof alles nu kan
zo losjes en vrolijk
het besef van ik heb maar te grijpen
niet te beroerd, niet te verwaand
om wat er van te maken
kome wat kome
liefde die kapseist
of het hoofd dat gelijk hoe op hol slaat
je weet niet te beroerd om te geloven
en er wat van te maken
zeventien en het zomert

Evelyne Wilwerth

MYSTERES DE FEMME DE TERRE

A Nicole Monheim

Vous avez dû beaucoup danser,
femmes de terre,
femmes altières.
Puis vous avez choisi le chemin écarté,
la bulle tranquille
que vous tissez de sérénité.
Mais ces parures, dites-moi,
ces drapées multiples,
ces branches-pagodes,
ces volutes de soie...
Peaux intenses
ou fatras?
respirations denses
ou oripeaux?
Mais vous tremblez, au coeur de
vos robes
A cause de ma question?

C'est moi qui tremble à présent,
femmes à malice,
femmes mystères,
sourdes sorcières.
Piège, vos doigts infinis.
Piège, vos folles étoffes.
Piège vos paupières baissées.
Trop tard.
Je culbute.
Je culbute dans vos jupes de silence.
Et vous m'invitez doucement au
voyage.
Mais quel voyage?
La descente vers la méditation nue?
Ou la plongée dans les brûlures
du plaisir?

DE GEHEIMEN VAN AARDEN VROUWEN

(Vertaling: Willem M. Roggeman)

Voor Nicole Monheim

Wat hebben jullie veel gedanst,
aarden vrouwen,
hovaardige vrouwen.
Daarna kozen jullie de afwijkende weg,
de luchtbel vol stilte
die jullie met rust doorweven.
Maar deze opsmuk, vertel het mij,
deze veelvuldige drapering,
deze smalle, gesloten mouwen,
deze krullen van zijde...
Zijn het vele huiden
of zijn het franjes?
Een uitstraling van weelde
of is het klatergoud?
Maar jullie beven, in het diepste van
jullie jurken.
Is dit om wille van mijn vraag?

Nu ben ik het die beef,
boosaardige vrouwen,
raadselachtige vrouwen,
stille heksen.
Valstrik, uw eindeloze vingers.
Valstrik, uw gekke lappen,
valstrik uw gesloten ogen.
Te laat.
Ik tuimel.
Ik tuimel in uw jurken van stilte.
En jullie vragen mij stilletjes mee op reis.
Maar voor welke reis?
De afdaling naar de naakte
beschouwing?
Of de duik in de brandwonden
van het plezier?

